

**Magnificencjo
Wysoki Senacie
Wielce Szanowny i Drogi Profesorze Andrzeju
Szanowni Państwo**

Spotkałem Doktora Andrzeja Pelczara w 1968 roku, gdy trafiłem na jego ćwiczenia z analizy matematycznej, które prowadził dla I roku. Od tego czasu, cała moja działalność naukowa była ściśle związana z jego osobą. Czuję się, więc niezwykle zaszczycony mogąc wygłosić laudację z okazji zaliczenia Pana Profesora Andrzeja Pelczara w poczet Profesorów Honorowych Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Andrzej Pelczar urodził się 12 kwietnia 1937 roku. Jego rodzinnym miastem jest Gdańsk, gdzie jego ojciec, Marian Pelczar, położył w latach trzydziestych XX wieku oraz po II wojnie światowej olbrzymie zasługi w krzewieniu i rozwoju kultury polskiej. Jednak od chwili rozpoczęcia studiów matematycznych w 1954 roku, życie i działalność Andrzeja Pelczara są już nierozdzielnie związane z Krakowem i Uniwersytetem Jagiellońskim. Doktorat uzyskał w roku 1964, habilitację w roku 1972, a tytuł profesora w roku 1980. Od roku 1989 roku jest profesorem zwyczajnym Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Andrzej Pelczar jest wybitnym matematykiem. Jego najważniejsze osiągnięcia dotyczą teorii układów dynamicznych i równań różniczkowych. Na szczególną uwagę zasługują jego spektakularne wyniki z ogólnej teorii układów dynamicznych, które pozwoliły mu przenieść i pięknie rozwinąć idee jego Mistrza, Profesora Tadeusza Ważewskiego na przypadek równań różniczkowych cząstkowych. Innym bardzo poważnym osiągnięciem jest systematyczne i niezwykle oryginalne opracowanie podstaw teorii stabilności na gruncie ogólnych układów dynamicznych.

Andrzej Pelczar jest autorem licznych podręczników akademickich, w tym dwutomowej monografii z równań różniczkowych, ponad 80 prac naukowych oraz dużej liczby opracowań popularno-naukowych.

Dopiero niedawno zajął się historią matematyki i już w krótkim czasie stał się czołowym specjalistą w zakresie historii matematyki polskiej od XV wieku do chwili obecnej. Olbrzymią zasługą Profesora Pelczara jest przypomnienie postaci wybitnego, lecz jak się okazało – zapomnianego, uczonego działającego w pierwszej połowie XVII wieku Jana Brożka. Kompleksowe prace Profesora Pelczara w tym zakresie zaowocowały powstaniem świetnie udokumentowanej monografii.

Andrzej Pelczar jest twórcą krakowskiej szkoły układów dynamicznych. Trzeba tutaj przypomnieć, że w latach powojennych w Krakowie rozwinął swoją działalność Profesor Tadeusz Ważewski, który potrafił przyciągnąć grupę wybitnych uczniów tworząc wraz z nimi znakomity zespół badawczy, który zyskał światowy rozgłos pod nazwą krakowskiej szkoły równań różniczkowych. Jednak w latach siedemdziesiątych, po śmierci profesorów Ważewskiego, Opiala i Szarskiego oraz odejściu do innych ośrodków profesorów Olecha i Lasoty działalność tej szkoły została znacznie zahamowana. Najmłodszym uczniem Ważewskiego zajmującym się bezpośrednio podstawową tematyką badawczą swojego Mistrza, był Andrzej Pelczar i to na nim spoczął teraz obowiązek odbudowy Szkoły. Z wielką satysfakcją stwierdzam, że Andrzej Pelczar w pełni sprostał temu zadaniu i wykonał go znakomicie.

Jego urok osobisty, aktywna samodzielna działalność naukowa oraz fenomenalny talent do prowadzenia seminariów szybko przyciągnęły dużą grupę uczniów, którzy w trakcie jego piątkowego seminarium, a także jego wykładów poznawali i poznają do chwili obecnej

tajniki teorii układów dynamicznych. Spośród licznej grupy magistrantów oraz 14 wypromowanych doktorów oraz ich uczniów, dla czterech profesorów zwyczajnych oraz dwóch doktorów habilitowanych teoria układów dynamicznych jest nadal główną dziedziną badań. W szczególności, Profesorowie Marian Mrozek i Roman Srzednicki oraz ich uczniowie używając zaawansowanych metod topologii algebraicznej oraz pionierskiej metody dowodzenia twierdzeń przy użyciu komputera, rozwinęli twórczo idee Ważewskiego uzyskując spektakularne wyniki dotyczące między innymi zachowań chaotycznych. Zostały one szybko zauważone i docenione przez czołówkę światową. Nic więc dziwnego, że gdy w 1996 roku, w setną rocznicę urodzin Ważewskiego, Prof. Pelczar zorganizował okolicznościową konferencję, ściągnęła ona do Krakowa plejadę najwybitniejszych specjalistów z układów dynamicznych z całego świata, którzy chcieli się na miejscu przekonać jak funkcjonuje słynna krakowska szkoła układów dynamicznych.

Andrzej Pelczar jest znakomitym organizatorem nauki i edukacji. Od początku swojej działalności na Uniwersytecie Jagiellońskim był niezwykle aktywny; najpierw jako czołowy zawodnik AZS i kolejno piastując różne funkcje aż do funkcji Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego włącznie, na którą został wybrany w pierwszych wolnych wyborach w 1990 roku. Wybór ten był efektem wzorowej i pełnej poświęcenia działalności w przełomowym okresie stanu wojennego, gdy pełnił z honorem i pożytkiem dla społeczności akademickiej funkcje dyrektora Instytutu Matematyki (1981 – 84, 1987 – 1990) oraz prorektora do spraw studenckich (1984 – 1987).

Od ponad 30 lat Profesor Pelczar jest nieprzerwanie członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Matematycznego, piastując przez dwie kadencje w latach 1987 – 1991 funkcję Prezesa Zarządu Głównego.

Był jednym z inicjatorów powstania European Mathematical Society, towarzystwa, które w ostatnich kilkunastu latach prężnie się rozwinęło dorównując niemal słynnemu American Mathematical Society, którego Profesor Pelczar także jest członkiem. Profesor Pelczar był Wiceprezesem EMS w latach 1997 – 2000, a obecnie jest członkiem Rady EMS.

To dzięki ogromnemu autorytetowi posiadanemu w międzynarodowej społeczności matematycznej, niespożytej energii i osobistemu zaangażowaniu Profesora Pelczara, Kraków w roku 2012 będzie gościem odbywający się co 4 lata kongres EMS (w finałowej rozgrywce Kraków pokonał Pragę i Wiedeń); Profesor Pelczar przewodniczy Komitetowi Organizacyjnemu.

Profesor Pelczar wykazał się wielką aktywnością w Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego. Był (1993-1996) jej wiceprzewodniczącym, a potem przez dwie kadencje (1996-2002) przewodniczył tej Radzie.

Profesor Pelczar jest członkiem czynnym Polskiej Akademii Umiejętności, pełniąc obecnie funkcję Dyrektora Wydziału III, Matematyczno-Fizyczno-Chemicznego. Niektóre inne obecnie pełnione funkcje to: Przewodniczący Komisji Historii PAU, Przewodniczący Rady Archiwum Nauki PAN i PAU, Przewodniczący Rady Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych.

Andrzej Pelczar jest zwykłym życzliwym Człowiekiem. Pomimo wielu imponujących osiągnięć i szczytów, których dostąpił, Profesor Andrzej Pelczar nie stracił kontaktu z rzeczywistością, co w podobnych przypadkach niestety często się zdarza. Jest On osobą, z którą można porozmawiać swobodnie na wszystkie niemal tematy, a można się przy tym różnić poglądami i spokojnie o tym dyskutować. Ma rozległe zainteresowania i szeroką wiedzę ogólną; o wielu sprawach potrafi bardzo zajmująco i dowcipnie opowiadać. I, co najważniejsze, jest człowiekiem niesłychanie życzliwym innym, osobą, do której wielokrotnie zwracano się o radę i pomoc w trudnych sprawach zawodowych, a także w sprawach

osobistych, nieraz dramatycznych, i który zawsze starał się takiej pomocy udzielić – najczęściej skutecznie.

Jestem przekonany, że gdyby Profesor Tadeusz Ważewski mógł dzisiaj zabrać głos powiedziałby: „Panie Kolego jestem z Pana dumny”.